

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-508-5-26>

Загоруй Валерія, студентка бакалаврату кафедри ТІМ НАОМА, Київ, Україна (науковий керівник: доктор мистецтвознавства, професор кафедри ТІМ М. Селівачов)

ВПЛИВ ПЛАСТИЧНОЇ МОВИ АВАНГАРДИЗМУ НА ПРИКЛАДІ ТВОРЧОСТІ АНАТОЛІЯ ПЕТРИЦЬКОГО НА ПЛАСТИЧНУ МОВУ ХУДОЖНИЦІ-ШІСТДЕСЯТНИЦІ АЛЛИ ГОРСЬКОЇ

Ключові слова: українське мистецтво, Алла Горська, Анатолій Петрицький, авангард.

Zagoruy Valeriya, BA student NAFAA (academic mentor: M.Selivachov, Doctor of Art History, professor NAFAA)

THE INFLUENCE OF THE PLASTIC LANGUAGE OF PETRYTSKY'S AVANT-GARDE ARTISTS ON THE PLASTIC LANGUAGE OF ALLA GORSKA

Abstract. The work is dedicated to the clear link between the Ukrainian avant-garde of the 1920s (e.g., Anatolii Petrytskyi's work) and the art of Alla Horska, a key figure among Ukrainian Sixtiers. Despite Soviet attempts from the 1930`s to eradicate avant-garde traditions and suppress "bourgeois nationalism," these artistic tendencies reemerged during the Khrushchev Thaw. Without direct mentorship from repressed avant-garde artists, Sixtiers like Horska revived and transformed these influences, integrating them into Soviet monumental art with new vitality.

Key words: Ukrainian art, Alla Horska, Anatoly Petrytskyi, avant-garde.

Простежується очевидний зв'язок між традицією українського авангарду 1920-х років на прикладі вказаної роботи Петрицького у роботі відомої української художниці-шістдесятниці Алли Горської.

Цікаво те, що попри намагання радянської влади ще з 30-х років ХХ століття знищити як прояви інакодумства у мистецтві у вигляді формальних течій: (школа Михайла Бойчука, або мистецьку спадщину Анатолія Петрицького) чи будь-чого, що пов'язане з традицією авангарду, так і будь-які «ознаки буржуазного українського націоналізму», що насправді були природними проявами української ідентичності в образотворчому мистецтві, ця традиція відновилася через 30 років у творчості укр шістдесятників, зокрема, Алли Горської.

Для підтвердження вищесказаного, пропонується порівняльний аналіз двох творів: А. Петрицького «Ескіз костюма воїна до балету “Нур і Анітра”» і Алли Горської «Танок-дует».

— Формальна геометризація (використання простих геометричних форм: трикутника, кола, прямокутника)

— Пластична зав'язка формальних моментів середовища і постатей.

— Побудова жорстких геометричних ритмів. (На роботі Горської дрібна ритміка геометричних форм заснована на національних орнаментах)

— Підпорядкування постатей ритмам великих простих геометричних форм

— У Горської композиція динамічніше і передає відчуття стрімкого танку (У дівчини три руки. Відхід від традиційного натуралізму в бік художньої образності), художницю цікавить передача відчуття руху через інструмент авангардизму.

— Аплікативність силуетів форм

Здавалося б, система зробила все можливе, щоб викоринити ці прояви, але з початком Хрущовської відлиги, художники, які не мали безпосередньої передачі мистецького досвіду від репресованих та заляканих художників авангардистів 1920-х років, попри це, в творчості українських шістдесятників, зокрема Алли Горської, ці тенденції проявилися з новою силою, отримавши новий розвиток і реалізувались у радянському монументалізмі.